

Reinfeldtin uudistukset törmäsivät vastarintaan

■ Valtiovarainministeri Anders Borg (vas.) ja pääministeri Fredrik Reinfeldt keskustelussa valtiopäivillä.

RUOTSI Ruotsin porvarihallitus heikentää työttömyysturvaa ja myy valtionyhtiöitä. Se ei ilahduta äänestäjiä.

Teksti **Teppo Tiilikainen**

Ruotsalaiset äänestivät syyskuun parlamenttivaaleissa porvarillisen muutoksen puolesta, mutta nyt uudistusinto näyttää sammuneen. Pääministeri **Fredrik Reinfeldtin** hallituksen suosio on pudonnut viidessä kuukaudessa 48 prosentista reiluun 42:een.

Vasemmisto-opposition suosio kasvanut vastaavasti, ja se käynnistelee voimansa tunnossa kampanjaa hallituksen talousuudistuksia vastaan. Etenkin Reinfeldtin työmarkkinapolitiikka on herättänyt kovaa kritiikkiä. Myös epäonnistuneet ministerinimitykset ja ulkoministeri **Carl Bildtin** optiokohu ovat syöneet uskottavuutta.

”Suurin syy kannatuksen putoamiseen on kuitenkin se, että Ruotsin politiikassa tapah-

tuu ylipäättään muutoksia. Niitä ei ole nähty kymmeneen vuoteen”, sanoo Ruotsin elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen Timbron ohjelmajohtaja **Johnny Munkhammar**.

Munkhammar kirjoittaa parhaillaan kirjaa Ruotsin talousstrategiasta. Hänen mukaansa hallitus aloitti reforminsa tietoisesti työmarkkinoista, koska ongelmat ovat siellä suurimmat.

”Hallitus teki epäsuosituimmat uudistukset heti aluksi. Reinfeldt toivoo, että ne alkaisivat tuottaa tulosta hyvissä ajoin ennen seuraavia vaaleja”, hän sanoo.

Työttömyysturva on ollut Ruotsissa perinteisesti hyvin korkea, keskimäärin 80–90 prosenttia palkasta. Nyt korvaussumma laskee 80 prosentista pikkuihijaa 65 prosenttiin työttömyyden pitkittyessä. Samalla lakkau-

tettiin työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuus.

Yhtiöt myyntiin

Hallitus pyrkii lisäämään ruotsalaisten työhaluja ja vähentämään rakenteellista työttömyyttä. Työttömyysturvan leikkausten vastapainoksi kevennettiin tuloverotusta 4,4 miljardilla eurolla. Valtiovarainministeri **Anders Borg** korostaa, että suurempia leikkauksia voidaan tehdä vasta sitten, kun rahoitus saadaan varmistettua.

Ruotsi yksityistää

yhtiö	valtion omistus %
Nordea	19,9
TeliaSonera	45,3
OMX-pörssi	6,6
SBAB	100
Vin & Sprit	100
Vasakronan	100

Munkhammar kiittelee hallituksen viime perjantaina antamaa lakiesitystä valtionyhtiöiden yksityistämisestä. Valtio vähentää omistustaan Nordeassa, TeliaSonerasa sekä pohjoismaista pörssiä pyörittävässä OMX:ssa. Myyntilistalle laitettiin myös valtion kiinteistöyhtiö Vasakronan, asuntolainayhtiö SBAB sekä valtiollinen alkoholiyhtiö Vin & Sprit.

Hallitus uskoo, että markkinoilla riittää kiinnostusta. Danske Bank harkitsee tiettävästi tarjousta SBAB:sta ja myös Nordean osakkeilla on kysyntää. Bacardi ja muut kansainväliset juomanvalmistajat kilpailevat Vin & Spritin tunnetuimmasta tuotemerkestä Absolut-vodkasta.

Pääomamarkkinoista vastaava ministeri **Mats Odell** korostaa, ettei valtiolla ole mitään syytä omistaa nyt myytäviä yhtiöitä, koska ne toimivat täysin kaupallisilla markkinoilla. Hänen mukaansa yksityistämällä kolmessa vuodessa kerättävät 16 miljardia euroa käytetään valtion velan lyhentämiseen.

Odell lupaa, että kaupat valmistellaan huolella. TeliaSoneran myynti toteutetaan yhteistyössä suomalaisten kanssa, koska Suomen valtio omistaa yhtiöstä edelleen 13,7 prosenttia.

Myytävää riittää myös tulevina vuosina. Ruotsin valtio on merkittävä omistajana kaikkiaan 54 yhtiössä, jotka työllistävät yhteensä 190 000 ihmistä.

Liikaa kompromisseja

Munkhammar on tyytyväinen myös hallituksen lupaukseen päästää yksityiset yritykset mukaan maan terveydenhuoltoon. Tulevaisuudessa kokonaisia sairaaloita tai niiden osia on tarkoitus yksityistää tai antaa yksityisten yritysten pyörittäviksi. ”Emme pysty kattamaan eläkkeitä ja terveydenhuoltoa pelkästään verovarjoilla. Yksityinen rahoitus on saatava osaksi järjestelmää”, Munkhammar sanoo.

Muilla osin hallitus on lähtenyt liikkeelle hänen mielestään liian varovaisesti. Tämä johtuu siitä, että hallitusohjelma oli alunperin monien kompromissien tulos. Reinfeldtin hallituksessa istuu neljä varsin erilaista puoluetta – kokoomus, kansanpuolue, keskusta ja kristilliset.

Munkhammar kiirehtii rohkeampia leikkauksia tulo- ja yritysverotukseen, jotta työllisyys paranisi ja talous saataisiin kilpailukykyiseksi. Myös irtisanomissuojaan olisi hänen mielestään puututtava.

”Näyttää siltä, ettei sosiaalidemokraattien luomaa sääntelyä aiota purkaa. Pienet ja keskisuuret yritykset sekä palvelusektori voisivat työllistää paljon enemmän, jos järjestelmä olisi joustavampi.” **SK**

Kahden miehen sota

VENÄJÄ Jon Hellevig ja Johan Bäckman löysivät toisensa taistelussa Venäjän-vastaista salaliittoa vastaan.

Teksti **Teppo Tiilikainen**

Moskovassa ja Pietarissa pitkään työskennellyt lakimies **Jon Hellevig** on käynyt viime syksystä lähtien hurmoshenkistä yhden miehen sotaa presidentti **Vladimir Putinin** maineen puhdistamiseksi. Hän on järjestänyt seminaareja ja pitänyt kiivaita palopuheita suomalaisen median kielteistä Venäjä-kuvaa vastaan.

Nyt Hellevig on saanut tuekseen valtiotieteen tohtori **Johan Bäckmanin**, erikoisessa maineessa olevan nuoren polven Venäjä-tutkijan, joka pyörittää omaa nimeään kantavaa instituuttia ja julkaisee Pietarissa ilmestyvää *Ulkopolitiikka*-lehteä. Instituutin ja lehden rahoituslähteistä on esitetty monenlaisia arvailuja.

Bäckman uusin kirja *Saatana saapuu Helsinkiin* ruotii räväkästi suomalaisten suhtautumista toimittaja **Anna Politkovskajan** viime syksyiseen murhaan. Kirjan on kustantanut Hellevigin omistama yhtiö Russia Advisory Group ja se aiotaan julkaista myös Venäjällä.

Bäckman hyökkää raivokkaasti kansanedustaja **Heidi Hautalan** (vihr) kimpupuun. Hänen mielestään Hautala käytti Politkovskajan murhaa häikäilemättömästi hyväkseen edistääkseen omaa vaalikampanjaansa. Kunniansa saavat kuulla myös Amnesty International sekä kirjailijajärjestö Pen, etenkin sen puheenjohtaja **Jukka Mallinen**.

Bäckman kuvaa Politkovskajan kor-

■ Saatana saapuu Helsinkiin -kirjan kannen ovat suunnitelleet Jon Hellevig ja Johan Bäckman. Kirjan runot Vladimir Putinille on kirjoittanut Johan Beckman -instituutin pr-päällikkö Henri Hirvenoja.

ruptoituneeksi ja keskinkertaiseksi toimittajaksi, venäläisvastaiseksi rasistiksi, joka saavutti lännessä

suurta suosiota mustamaalalla presidentti Putinia. Vääristyneestä Venäjä-kuvasta saa täyslaidallisen myös suomalainen media, ennen kaikkea *Helsingin Sanomat*. Bäckman itse suhtautuu Putiniin kriittikömmästä ihailleen.

Bäckman sanoo valinneensa tarkoituksella provosoivan tyylilajin, koska Politkovskaja käytti samanlaisia tehokeinoja kirjoituksissaan. Hän päivittelee suomalaisten voimakasta reaktiota murhaan. Hän epäilee, että kynttilämielenosoituksissa oli kysymys ”tyypillisestä suomalaisesta russofobisesta massapsykoosista, jossa oli vakavia kollektiivien mielenhäiriön piirteitä”. Taustalla saattoi olla myös ”vahingoniloa sekä sadistista kostomielialaa, jonka tarkoituksena on nöyryyttää Venäjää”.

Jon Hellevigin ajatus liittää vähintään yhtä korkealla isovenäläisissä sfääreissä. Hautalan ja Helsingin Sanomien johtama salaliitto tuo hänen mieleensä yritykset kiistää juutalaisten kansanmurha natsi-Saksassa. **SK**